

Riktlinjer för markupplåtelse och uteserveringar

Beslutat i KS 2014-04-09

Riktlinjer, regler och rekommendationer

Dessa riktlinjer sammanfattar de krav som Sotenäs kommun ställer vid utformning av uteserveringar. Målsättningen är att Sotenäs ska vara en vacker och trivsamt kommun och att uteserveringarna ska bidra till detta.

Riktlinjerna har framställts genom ett samarbete mellan miljö- och byggkontoret, tekniska avdelningen samt räddningstjänsten. Riktlinjer för uteserveringar och upplåtelse av offentlig platsmark i Sotenäs kommun gäller icke bygglovspliktiga uteserveringar. Kommunens avsikt är att icke bygglovspliktiga uteserveringar skall förordas. De uteserveringar som kräver bygglov kommer att behandlas av miljö- och byggkontoret.

Regler

I texten har vi angivit *regler med kursiv text* för att du lättare skall kunna ta del av den information vi vill ge dig med denna skrift.

Sotenäs unika karaktär

Under 1700-talets senare del växte små fiskelägen till sig tack vare den så kallade stora sillperioden. Samtidigt förändrades naturen då en stor del av skogen höggs ner för att användas till bostäder och båtar inom fiskeindustrin. Kvar blev kala klippor som fortfarande ger landskapet dess karaktär.

Fiskelägets äldsta kärna utgörs av låga bostadshus med en bredd av ett eller två rum. Under 1800-talets första hälft spred sig modet att brädslå och rödfärga fasaderna. Foder, fönsterbågar och ibland vindskivor ströks med vit oljefärg. Dörrar kunde vara grågröna eller ockragula.

Dubbelhus, som omger den äldre bebyggelsekärnan, har hög stenfot och stora taksprång. Dessa hus hade ljusa fasader med foder, fönsterbågar och listverk i avvikande kulör såväl i fiskelägen som på landsbygden. Fiskeläget var dock först med olika nymodigheter; snickeriglädje, glasverandor och den vita fasadfärgen fick större genomslagskraft här än på landsbygden.

Större och mer påkostade hus, uppförda av kaptener och handelsmän, målades oftast med vit eller ljus ockragul oljefärg. Sjöbodar och magasin var omålade, rödfärgade eller ockragula.

Uteserveringar skall vara ett trevligt och uppskattat inslag i miljön och bidra till ett levande samhälle, särskilt sommartid. Placering och utformning är viktigt för

att serveringen ska passa in i miljön och kunna användas av alla. Därför finns det regler för hur uteserveringarna ska placeras och utformas.

Uteserveringens utseende ska vara anpassat till närmiljön. I områden med detaljplan ställs extra höga krav på hur uteserveringen ska se ut. Varje plats har sina egna förutsättningar.

Uteserveringarna ska vara tillgängliga för alla. Hänsyn skall tas till personer med funktionshinder som t ex rullstol, rollator och synnedsättning.

Innan en formell ansökan lämnas kan det vara bra att kontakta miljö- och byggkontoret för råd och tips.

Så här söker du:

Lämna ansökan till polismyndigheten. Du hittar ansökningsblanketter på poliskontoren eller på polismyndighetens hemsida.

Det är polismyndigheten som handlägger ansökan för markupplåtelse. Polismyndigheten tar hänsyn till trafiken samt ordning och säkerhet på platsen i sin bedömning. Polisen samråder med kommunen genom ett remissförfarande till Sotenäs kommun där det i sin tur samråds mellan miljö- och byggkontoret, tekniska avdelningen samt räddningstjänsten. Miljö- och byggkontoret bedömer lämplighet av utformning, om verksamheten har en registrerad livsmedelslokal samt om det föreligger en störningsrisk för närboende gällande buller. Räddningstjänsten bedömer bl a framkomligheten vid utryckning samt eventuell blockering av brandposter. Tekniska avdelningen bedömer den ansökta ytstorleken, lämpligheten av placering samt om ansökan överensstämmer med de riktlinjer som finns i detta dokument. Om det finns oegentligheter avseende skötsel, ekonomi eller liknande sedan tidigare år kan ansökan avslås.

Därefter görs en samlad bedömning om ett godkännande för tillståndsbevis eller ett avslag skall skickas till polismyndigheten. Med det eventuella tillståndet skickas alltid en villkorsbilaga från polis och kommun.

När och hur?

Ansök i god tid (2 månader) innan uteserveringen avses tas i bruk. Polismyndigheten och kommunen måste ha sin behandlingstid av ärendet. *Markupplåtelse för uteserveringar medges för en säsong i taget. Om restaurangen byter ägare under upplåtelse tiden måste nytt tillstånd sökas.*

Bygglov

Bygglov krävs för fasta markiser, inglasning, uppbyggda golv där högsta punkten av golvet överstiger 50 cm över mark samt staket över 90 cm. Bygglovet söks hos miljö- och byggkontoret minst 2 månader innan uteserveringen avses öppna.

Kom ihåg andra tillstånd som kan behövas!

Kontakta Räddningstjänsten om du ska hantera gasol.

Tillstånd för att servera alkoholhaltiga drycker söks hos Kommunstyrelsen, alkoholhandläggaren.

Kontaktuppgifter finns på sista sidan av denna broschyr.

Vad ska ansökan innehålla?

Till ifylld ansökningsblankett ska bifogas:

En ritning i skala 1:50 där det framgår var uteserveringen önskas placeras i förhållande till gångbana/gata och som visar uteserveringens utformning och placering till angränsande byggnad(er). Om serveringen ska förankras i mark eller byggnad ska detta särskilt redovisas. Var noga med att ange alla mått!

Tydlig information ska också framgå gällande parasoller, blomsterlådor, staket och dylikt.

Redogörelse för om musik ska spelas och i så fall placering av eventuella högtalare.

Fasta föremål kring uteserveringen som träd, stolpar, cykelställ m.m ska redovisas på ritningen.

Observera! Om ritningarna inte är tillfredställande för att kunna göra en bedömning kan det begäras in nya ritningar. Detta är en procedur som förlänger behandlingstiden. Handläggningstiden räknas från att fullständig ansökan inkommit.

För att använda kommunens mark (markupplåtelse) betalas en avgift i förskott enligt gällande taxa.

Påföljder

Kommunen och polisen besiktigar uteserveringen. Ordningslagen reglerar bestämmelser om upplåtelse av offentlig plats. Om uteserveringens placering eller utformning avviker från det tillstånd som givits kommer kommunen att anmäla detta till tillståndsmyndigheten som därefter har möjlighet vidta ytterligare rättsliga åtgärder. Följs inte de krav och bestämmelser som finns, kan det påverka verksamhetens möjligheter att få tillstånd nästa gång markupplåtelse söks.

Period för uteserveringar

Normalt beviljas markupplåtelse för perioden 15 mars till 31 oktober för uteserveringar. Under denna period kan endast en ansökan per verksamhet beviljas. Tillstånd ges endast för ett år i taget. Upp- och nedmontering ska göras inom den tidsperiod som markupplåtelsen har beviljats.

Iordningställande av uteservering

När ansökan och övriga tillstånd som kan behövas tillstyrkts kan iordningställandet av uteserveringen ske i enlighet med beslutet och villkorsbilagorna.

Utformning

Storleken och placeringen av uteserveringen styrs av läget och hur närmiljön ser ut. Fasta tak är inte tillåtna. Inga förankringar får ske i träd, lyktstolpar eller annat som tillhör kommunen.

Byggkontoret gör en prövning av vad som anses lämpligt.

Placering och storlek

Uteserveringen skall ligga i direkt anslutning till verksamheten. Minsta hinderfria bredd på gångbanan utanför uteservering som godkänns är 1,5 m. Menyskyltar och "trottoarpratara" eller andra anordningar får endast ställas upp inom uteserveringens avgränsade område. Smögenbryggan utgör ett undantag. Lämpliga ytor för markupplåtelse ska på Smögenbryggan sättas ut för varje objekt.

Placering av uteserveringen får inte medföra att utrymningsvägar blockeras eller försämras. Brandposter, rökluckor, avstängningsventiler, kabelbrunnar, elskåp och liknande som finns inom området ska hållas tillgängliga och får inte täckas över eller skadas. Om uteserveringen placeras framför någon av lokalens utrymningsvägar ska öppning anordnas i uteplatsens staket. Den bör även utformas så att närboende inte blir störda i sin boendemiljö av vare sig ljud, ljus eller tobaksrök. Fastighetsägaren måste också informeras om att uteservering söks.

Golv/underlag/markbeläggning

Markbeläggning ska utgöra uteserveringens golv. Trägolv får endast användas i undantagsfall för att ta upp en större höjdskillnad då stolar och bord inte kan ställas på ett säkert sätt. En individuell prövning av miljö- och byggkontoret på plats är en förutsättning för att tillstånd till golv ges. Om trägolvet överstiger 50 cm i höjd på någon punkt över marken krävs ett särskilt bygglov. Tänk på att uteserveringen skall vara tillgänglig för personer med funktionshinder, vilket medför att en upphöjd uteservering kräver ramp. Det är också viktigt att utformningen görs på ett estetiskt sätt, att underhållet fungerar och att ingen växtlighet skadas.

Staket/avgränsning

Enligt alkohollagstiftningen ska en uteservering vara tydligt avgränsad mot områden där servering inte får ske. Uteserveringen ska lokaliseras och utformas så att det går att hålla uppsikt över den.

Inhägnadens detaljutformning och proportionering är en känslig sak. Noggranna studier måste göras, då ett par centimeters skillnad i dimension och placering kan vara skillnaden mellan ett vackert och ett fult räcke. *Förankring av staket får inte ske genom borring eller liknande i betongplattor, asfalt, kantsten mm. Förankring i mark kräver särskilt tillstånd från tekniska avdelningen.*

En uteserverings gränser ska göras tydliga för synskadade. Därför ska gavlarna helst göras i form av ramverk av metall, smide eller trä där den undre avbäraren placeras högst 35 cm från markytan. Kontakta tekniska förvaltningen för instruktioner om fastsättning av gavlar.

Inhägnadens höjd ska vara max 90 cm.

Inhägnaden får inte vara tät, reklamhängd eller reklambemålad.

Avskärmning med glasrutor, plexiglas eller genomskinlig plast med bärande ram som gör att uteserveringen förvandlas till en veranda kräver bygglovsprövning.

Möbler/skyltar

Välj bord och stolar av trä som är målade i färger som passar in i den omgivande miljön. Vita plastmöbler är inte lämpliga inom område med detaljplan.

Tänk på att välja möbler som passar gatubeläggningen, t ex justerbara bord. Möblerna ska fungera bra även om det finns lutningar och ojämnheter. Kom ihåg att uteserveringen ska vara tillgänglig för alla. Tänk på att inte övermöblera. Även en person i rullstol ska kunna besöka uteserveringen.

Markiser och parasoller

Markiser och parasoller skall kunna fällas in. Fasta markiser är bygglovspliktiga. Placering, färg, höjd, bredd och längd ska anpassas till platsens förutsättningar. De får inte sticka ut utanför den upplåtta ytan. Stödben och liknande får inte placeras i gångbanan.

Markiser och parasoller är ingen reklamplats. En neutral utformning eftersträvas. Kontakta alltid miljö- och byggkontoret först om ni har för avsikt att sätta upp en markis. *En markis får inte sättas upp så att de skjuter ut över*

gångbana på lägre höjd är 2,3 meter eller över en körbana på lägre höjd än 4,5 meter.

Frågor och utformning

Om osäkerhet råder i frågor om utformning av uteserveringen eller om ni behöver tips på idéer ska kontakt tas med miljö- och byggkontoret för råd i god tid innan ansökan lämnas in.

Skötsel och drift

Uteserveringen ska hållas ren och fräsch. Askkoppar ska finnas utsatta. Det ska finnas egna sopkorgar som ska tömmas dagligen och även oftare vid behov. Tänk på att det är verksamheten som är ansvarig för att marken närmast serveringen hålls ren.

Eventuella skador på markbeläggning eller annat som orsakats av markupplåtelsen och som drabbar kommunen debiteras sökanden.

Återställande

Då serveringen upphör för säsongen ska platsen städas och återställas i ursprungligt skick, vilket även innebär att fastsättningsanordningar tas bort och marken återställs. Börja i god tid! Platsen skall vara återställd den dagen tillståndet upphör.

Trottoarpratere

Tillstånd för trottoarpratere söks även det hos polismyndigheten.

En trottoarpratere ska placeras i direkt anslutning till där verksamheten bedrivs. Om en trottoarpratere placeras på en trottoar ska det finnas minst 1,5 meter kvar av trottoaren att passera på. Trottoarpratere ska tas in när verksamheten stänger för dagen och plockas fram när den öppnas igen.

Övrig reklam såsom skyltar

Man måste söka polistillstånd för markupplåtelse i samband med uppställande av blomkrukor, klädställningar, korgar med kläder, bord/stolar och dylikt i reklamsyfte utanför egen verksamhet. Mattor utanför entrén tillåts dock inte. Om man önskar sätta upp en reklamskylt för sin verksamhet måste tillstånd sökas hos polisen och i samråd med kommunen placeras ut på lämpliga ställen. Kommunen godkänner endast ett fåtal reklamskyltar per verksamhet, allt efter bedömning av verksamhetens art.

Information:

Ansökan om tillstånd

Polismyndigheten Tel 114 14

Brandskydd

Räddningstjänsten

Tel 0523-66 40 00

Bygglov och estetisk utformning

Miljö- och byggkontoret

Tel 0523-66 40 00

Fysiska åtgärder på gator och torg

Tekniska förvaltningen

Tel 0523-66 40 00

Livsmedelshantering och hälsoskydd

Miljö- och byggkontoret

Tel 0523-66 40 00

Serveringstillstånd

Kommunstyrelsen, alkoholhandläggare

Tel 0523-66 40 00

Kommunens hemsida

www.sotenas.se